

سعید مرتضوی و کهریزک

اظهار شرمندگی و عذرخواهی دادستان سابق تهران قاضی سعید مرتضوی پس از هفت سال که از جنایت کهریزک می‌گذرد، ظاهراً تحولی بی‌سابقه در جمهوری اسلامی است که باید به حساب مقاومت ملت ایران بخصوص خانواده‌های شهیدان: روح الامینی، جوادی‌فر، کامرانی و سایرین گذاشت که پیگیری مستمرشان نظام سیاسی حاکم و سعید مرتضوی را مجبور به این اقدام کرد.

اما جلب رضایت افکار عمومی امری نسبی است؛ اگر حساب توده‌های عادی مردم را، که نه از عمق فاجعه خبردار بودند و نه حافظه تاریخی دارند جدا کنیم، آگاهان جامعه، با تجربیاتی که از بعضی دادگاههای نمایشی از جمله فاجعه حمله به کوی دانشگاه، ترور سعید حجاریان و مشابه آن دارند، به این سادگی با اظهارات زبانی حاکم معزول راضی نمی‌شوند و منتظر عملکرد آینده سعید مرتضوی و «توبه نصح» او هستند. بخصوص آنکه کهریزک کاه ریزه‌ای در برابر کوه پرونده جناب ایشان در این دو دهه عامل سرکوب آزادگان ملت شدن بیش نیست و پرونده زهرا کاظمی و تعطیل فله‌ای رسانه‌های مستقل همچنان گشوده است.

وقتی سعید مرتضوی در تقاضای تلویحی بخشش خود همچنان از فتنه بزرگ و توطئه و جنایت پس از انتخابات یاد می‌کند، برای مردم روشن نیست او به راستی از چه چیزی نادم شده است؟ اگر خودی بودن برخی خانواده‌های شهیدان و پیگیری آنان نبود، آیا کسی که تا همین اواخر با افتخار نقش خود در کهریزک را بی‌هیچ شرمندگی عمل به تکلیف و جهاد مقدس می‌دانست، باز هم چنین سخنانی در فرجام دادگاه به زبان می‌آورد؟

سخنان مثبت سعید مرتضوی در پوزش و ابراز تاسف و تأثر و اعتذار به عنوان دادستان وقت امیدوار کننده است، البته مشروط بر آنکه نه بهانه‌ای برای فرار از مجازات دنیایی، بلکه بهایی از دل پرداخته برای نجات از مجازات ابدی در محکمه عدل الهی باشد.

دادستان سابق تهران عذرخواهی مفصلی با القابی پر آب و تاب، بخصوص از رهبر سابق و لاحق انقلاب و بندگان دیگر که خود محتاج عفو و رحمت الهی و چه بسا حلالیت مردم هستند کرده است، اما در برابر «خدای حی و قیومی که همه مقامات در پیشگاه او خاضعند و هر کس بار ظلمی به‌دوش داشته باشد تباہ گشته» (طه ۱۱۱)، با تأکید بر اینکه هیچ عمدی در این کار نبوده! به یک «ابراز شرمندگی» ساده بسنده کرده است.

این قلم که خود سخت محتاج عفو و مغفرت الهی است، هرگز بخیل بخشش خدا و خلق او از سعید مرتضوی نیست، اما خالق مردم در کتاب هدایتش شرایطی را برای توبه و بخشش ذکر کرده است. از جمله:

۱- توبه باید قبل از دستگیری و قدرت یافتن بر متهم باشد (مائده ۳۴).

۲- توبه کسانی قابل پذیرش است که از روی نادانی ستمی مرتکب شوند و به زودی برگردند، نه کسانی که مستمراً تبه کاری می‌کنند و آنگاه که پرونده عمرشان به پایان می‌رسد اظهار توبه می‌کنند (نساء ۱۸ و ۱۹).

۳- توبه در چنین مواردی باید با اصلاح ستم وارد شده (عمل صالح) و اظهار علنی آن (بیان) توأم باشد (بقره ۱۶۰).

آقای سعید مرتضوی یک گام بی‌سابقه در نظام حاکم به پیش گذاشته است، امیدوارم خداوند به او فرصت و فراست و مهلت و مردانگی دهد گام‌های بعدی را صادقانه و شجاعانه بردارد و همچون «حُرّ» به حریم آزادی گام گذارد و به نامش که برگرفته از واژه «رضایت» است، مسمای «رضایت طلبی» را تحقق بخشد. در اینصورت هم خدا از او راضی خواهد شد و هم خلق او.

عبدالعلی بازرگان

اول مهرماه ۱۳۹۵

۲۲ سپتامبر ۲۰۱۶